

Дочірнє підприємство
Київський хореографічний коледж

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«28» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ ТЕАТРУ»

галузь знань	для здобувачів вищої освіти
спеціальність	02 Культура і мистецтво
освітній рівень	024Хореографія
освітня програма	перший «бакалаврський»
спеціалізація (за наявності)	ХОРЕОГРАФІЯ (назва освітньої програми)
вид дисципліни	(назва спеціалізації) Цикл професійної підготовки

Форма навчання	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська _____
Форми підсумкового контролю	екзамен

Викладач: канд.. мист. Коваленко Єва Ігорівна

Розробник(и):

Коваленко Єва Ігорівна, канд. мист., ст. викладач, завкафедри хореографії

ПОГОДЖЕНО:

Директор

(підпис)

(Кайгородов Д. Є.)

(прізвище та ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри

(підпис)

(Коваленко Є.І.)

(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна включена до навчального плану підготовки бакалаврів та є частиною блоку циклу професійної підготовки, а також має міждисциплінарний характер, утворюючи сталі зв'язки з іншими фаховими дисциплінами.

«Історія театру» – дисципліна, яка віднесена до числа дисциплін циклу професійної підготовки першого освітнього рівня вищої освіти «бакалавр» (1 курс, 1 та 2 семестри) і забезпечує підготовку (артиста балету (соліста), балетмейстера-постановника, репетитора з балету, хореографа).

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліни базується на знаннях, спільних для курсів гуманітарних дисциплін: історія України, всесвітня історія, історія світової та української культури, світова література, українська мова, іноземна мова, культурологія, мистецтво балетмейстера, мистецтво репетитора, тощо.

2. Мета дисципліни полягає в послідовному, систематичному та комплексному опануванні студентами широким колом проблемних питань розвитку театрального мистецтва в контексті історичної епохи. В результаті вивчення курсу студенти мають оволодіють ґрунтовними знаннями історії світового й українського драматичного театру.

3. Завдання:

- проаналізувати досвід організації театрального процесу в різних країнах світу протягом усіх історичних епох;
- сформувати у студентів власні ідейно-мистецькі погляди і принципи організації діяльності театрально-видовищних закладів у сучасних умовах;
- сприяти виробленню художнього смаку.

У результаті вивчення курсу студент має оволодіти знаннями про:

- генезу театрально-видовищного процесу;
- творчість ключових драматургів та майстрів сцени в різних країнах світу;
- сучасні тенденції глобалізації театрально-видовищної діяльності.

У результаті виконання програми студент повинен уміти:

- аналізувати й узагальнювати історичні матеріали про становлення і розвиток театрального мистецтва;
- вирізняти видовищні процеси, що відбувалися у попередні періоди історії людства;
- характеризувати досвід організації театральної справи в різних країнах світу при розбудові сучасного професійного та аматорського театрів та постановки театралізованих вистав.

Опановуючи навчальну дисципліну студент повинен дотримуватися академічної доброчесності, визначеної вимогами ДП «Київський хореографічний коледж».

4. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

- наявність базових знань з історії театру та пов'язаних з нею дисциплін (всесвітня історія, історія України, світова література, українська література та ін.) на освітньо-кваліфікаційному рівні «молодший спеціаліст» мистецького коледжу;
- бажання до поглиблення знань, готовність до діалогу з викладачем і самостійного пошуку інформації;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, узагальнення;
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій та сучасних баз даних для пошуку, оброблення, аналізу інформації.

Знання: базові поняття, принципи та функції театрального мистецтва, види та напрями цієї діяльності, особливості функціонування та організації сценічного мистецтва в сучасних умовах.

Вміння: орієнтуватися у стилях і жанрах театрального мистецтва, знати ключові постаті в історії театру – знаменитих драматургів, акторів, режисерів, особливості театральних видовищ кожної історичної епохи. Студенти мають застосовувати набуті знання на наступному етапі навчання.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати: - генезу театрального-видовищного процесу; - творчість ключових драматургів та майстрів сцени в різних країнах світу; - сучасні тенденції глобалізації театрального-видовищної діяльності.	Лекції, СРС	Опитування, перевірка самостійних завдань	20%
2	вміти: - аналізувати й узагальнювати історичні матеріали про становлення і розвиток театального мистецтва; - вирізняти видовищні процеси, що відбувалися у попередні періоди історії людства; - характеризувати досвід організації театальної справи в різних країнах світу при розбудові сучасного професійного та аматорського театрів та постановки театралізованих вистав.	Лекції, СРС	Опитування, перевірка самостійних завдань	20%
3	Набуті знання дають можливість для знаходження паралелей у різних видах сценічного мистецтва, що сприяє знаходженню спільної мови з представниками різних мистецьких кіл. Розвиток такої комунікації веде до активізації творчої уяви майбутнього хореографа.	Лекції, СРС	Опитування, перевірка самостійних завдань	30%
4	У результаті проходження курсу у студента формується естетичний смак і чітка система моральних цінностей. У своїй творчій діяльності він несе відповідальність за якість створеного ним продукту – хореографічної вистави, художнього образу або педагогічного методу, ознаками якої є стильова цілісність, реалістичність, естетична гармонія усіх складових, що неможливо без загальнокультурної ерудиції.	Лекції, СРС	Опитування, перевірка самостійних завдань	30%

Згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни загальні компетентності передбачають:

- здатність до накопичення емпіричних даних і систематизування їх (50%);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (20%);
- використання набутих знань для формування власної мистецько-естетичної позиції у подальшій професійній творчій діяльності. (30 %).

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1	2	3	4	
Програмні результати навчання (назва)					
1. ПРН-3. Уміти виокремлювати основні етапи розвитку світового та вітчизняного мистецтва, виділяти та аналізувати сучасні тенденції розвитку хореографії (класичної, бальної, сучасної).	+	+			
2 ПРН-5 Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.		+	+	+	
3.ПРН-21. Здатність вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.	+	+	+	+	
4. . ПРН-22. Вміти аналізувати актуальний стан та тенденції розвитку сучасного мистецтва.	+	+			
5. ПРН-4. Володіння державною мовою, культурою висловлювання, вміння логічно будувати власне мовлення.	+	+	+		

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни, включають:

ПРН-3. Уміти виокремлювати основні етапи розвитку світового та вітчизняного мистецтва, виділяти та аналізувати сучасні тенденції розвитку хореографії (класичної, бальної, сучасної).

ПРН-5 Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.

ПРН-21. Здатність вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.

ПРН-22. Вміти аналізувати актуальний стан та тенденції розвитку сучасного мистецтва.

ПРН-4. Володіння державною мовою, культурою висловлювання, вміння логічно будувати власне мовлення.

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

Опитування	Самостійна робота	Екзамен
40 (максимум)	30 (максимум)	30

- семестрове оцінювання:

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу. Перевірка знань здобувачів вищої освіти проводиться за допомогою усного опитування, а також за результатами підготовки рефератів, повідомлень та презентацій з запропонованої теми.

1. *Опитування* (за темами навчальної дисципліни) – 5 балів за кожну відповідь макс.

2. Підготовка мультимедійних презентацій (за темами навчальної дисципліни) – 5 балів за кожну макс.

3. Підсумкова контрольна робота: – 20 балів макс. / 12 балів мін.

Загальна максимальна сума – 70 балів.

<u>Змістовий розділ 1</u>		<u>Змістовий розділ 2</u>		Екзамен
35 залікових балів (максимум)		35 залікових балів (максимум)		30 (максимум)
Самостійна робота 10 (максимум)	Контрольна робота 5 x 5 = 25 (максимум)	Самостійна робота 10 (максимум)	Контрольна робота 5 x 5 = 25 (максимум)	

підсумкове оцінювання – екзамен.

Підсумкове оцінювання навчальної дисципліни «Історія театру» здійснюється за 100-бальною шкалою (де 30 балів підсумковий контроль – екзамен).

- форма оцінювання - екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 30 балів;
- форма проведення екзамену – усні відповіді на три теоретичних питання (по 10 балів за кожне питання);
- мінімальний пороговий рівень, за яким екзамен вважається складеним – 12 балів.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості, присутність на більш, ніж 50% занять;
- Підготовка і своєчасна здача мультимедійних презентацій;
- Позитивні бали за самостійні роботи.

7.2. Організація оцінювання.

Організація оцінювання з навчальної дисципліни «Історія театру» здійснюється протягом семестру. Опитування проводяться під час лекційних занять.

Критеріями оцінювання відповіді здобувача вищої освіти під час екзамену є:

- повнота розкриття питання – 6 балів;
- логіка викладання – 6 балів;
- використання основної і додаткової літератури – 6 балів;
- аналітичні міркування, вміння роботи висновки – 6 балів;
- уміння пов'язати теорію й практику – 6 балів.

Максимум за екзамен – 30 балів.

Оцінювання самостійної роботи й активності на заняттях здійснюється за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології розглянутих проблем;
- ступінь засвоєння фактичного навчального матеріалу;
- ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язання завдань для самостійного опрацювання;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, уміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації.

7.3. Шкала відповідності оцінок (згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ДП «Київський хореографічний коледж»)

Оцінка за шкалою ДП КХК (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин ¹	
		Лекції	Самостійна робота студентів
1	2	3	4
Розділ 1. Змістовий модуль 1. Історичний та загальний огляд становлення та розвитку театрального мистецтва у світовій культурі.			
1.	Тема 1.1. Виникнення театру в Античні часи. Давньогрецький та давньоримський театри.	2	2
2.	Тема 1.2. Світоглядні детермінанти становлення театрального мистецтва за доби Середньовіччя та Відродження.	4	4
3.	Тема 1.3. Театр французького класицизму. Основні напрямки розвитку театру за доби Просвітництва.	4	4
4.	Тема 1.4 Тенденції розвитку західно-європейського театру XIX- початку XX століття. Ідейно-філософські принципи театрального мистецтва XX століття.	4	4
	Всього за змістовим модулем	14	14
Розділ 2. Змістовий модуль 2. Концептуальні засади розвитку театрального мистецтва в Росії та в Україні від зародження до сьогодення.			
5.	Тема 2.1. Стародавній російський театр. Становлення російського театру в XVII-XIX століттях	2	2
6.	Тема 2.2. Російський театр кінця XIX- початку XX століть. Історичне значення системи К.С.Станіславського. Революційні процеси у театральній культурі	2	2
7.	Тема 2.3. Театральне мистецтво радянського періоду.	2	2
8.	Тема 2.4. Стародавній український театр. Становлення українського театру в XVII-XIX століттях. Видатні діячі українського театру	2	2
9	Тема 2.5. Український театр кінця XIX-XX століть.	2	2
10.	Тема 2.6. Українське театральне мистецтво у радянський період	2	2

¹ Кількість годин для денної форми навчання

11.	Тема 2.7. Український театр доби незалежності	2	2
12.	Тема 2.8. Український театр на сучасному етапі.	2	2
	Всього за змістовим модулем	16	16
	Всього за навчальною дисципліною	30	30

Загальний обсяг 60 год.,
екзамен (окремо) у кінці 1 семестру:
Лекцій – 30 год.
Самостійна робота – 30 год.
Екзамен – 2 год.

Тематика лекційних занять

1. Виникнення театру в Античні часи. Давньогрецький та давньоримський театри.
2. Світоглядні детермінанти становлення театрального мистецтва за доби Середньовіччя та Відродження
3. Театр французького класицизму. Основні напрямки розвитку театру за доби Просвітництва.
4. Тенденції розвитку західно-європейського театру кінця XIX- початку XX століття. Ідейно-філософські принципи театрального мистецтва XX століття.
5. Стародавній російський театр. Становлення російського театру в XVII-XIX століттях
6. Російський театр кінця XIX-XX століть. Історичне значення системи К.С.Станіславського.
7. Театральне мистецтво радянського періоду.
8. Стародавній український театр. Становлення українського театру в XVII-XIX століттях. Видатні діячі українського театру.
9. Український театр кінця XIX-XX століть.
10. Українське театральне мистецтво у радянський період
11. Український театр доби незалежності
12. Український театр на сучасному етапі.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Антологія модерної української драми / ред., упор. Л. Залеська-Онишкевич. Київ – Едмонтон – Торонто : Вид-во Канадського Інституту Українських Студій. Вид-во ТАКСОН, 1998. 532 с.
2. Антонович Д. Триста років українського театру. 1619-1919. – Л., 2001.
3. Бобошко Ю.М. Режисер Лесь Курбас. / Ю.М.Бобошко. – К.: Мистецтво, 1987.
4. Вірченко Т. Сучасна українська драматургія. Галерея портретів : монографія. Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2018. 180 с.
5. Владимірова Н. Історія театру Західної Європи і США.
6. Волошин І. Джерела народного театру в Україні. Київ : Держвидав, 1960. 230 с.
7. Гайдабура В. Театр, розвіяний по світу. – К., 2013.

8. Гвоздев О. З історії театру і драми. – Львів, 2019. 200 с.
<https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Hvozdiev.pdf>
9. Грицай М.С. Українська драматургія XVII-XVIII ст. Київ : Вища школа, 1974. 200 с.
10. Дятчук В.В. Український тлумачний словник театральної лексики/ Всеукраїнське тов-во «Просвіта» ім. Т.Шевченка, Ін-т Мови НАН України. / В.В.Дятчук, Л.І. Барабан – К.: Просвіта, 2002.
11. Єфименко. В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. / В.В. Єфименко. – К., 1994.
12. Кисіль О. Український театр. Київ : Мистецтво, 1968. 260 с.
13. Клековкін О.Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів. / О.Ю.Клековкін. – К., 2002.
14. Клековкін О.Ю. Античний театр. / О.Ю.Клековкін. – К., 2004.
15. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. / Н.М.Корнієнко. – К., 1998.
16. Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ століття.: Монографія. / О.В.Красильникова. – К., 1999.
17. Кузьменко Є.М. Розвиток українського театрального руху у 20-30-х рр. ХХ ст. / на прикладі творчості Л.Курбаса. / Є.М. Кузьменко. – К.: Знання, 1999.
18. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент. – К., 2021.
19. Малютіна Н. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ : Академвидав, 2010. 256 с.
20. Пилипчук Р. Історія українського театру (від витоків до кінця ХІХ ст.). – Львів, 2019. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Pylypchuk-DRUK.pdf>
21. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст., - К.: «Фоліант», вид. дім «Стилос», 2005.
22. Український драматичний театр: Нариси історії: В 2 Т. / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Рильського. – К.,1967. – Т.1: Дожовтневий період.
23. Український драматичний театр: Нариси історії: В 2 Т. / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Рильського. – К., 1959. – Т.2:Радянський період.
24. Шляхи і проблеми розвитку українського радянського театру. – К., ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 1976.

Додаткова

1. Антична культура : Довідник.. – К., 1993.
2. Боннар Андре. Греческая цивилизация./ Андре Боннар. – М., 1992.
3. Винниченко В. Заповіт борцям за визволення./ В.Винниченко. – К., 1991.

4. Грушевський М. Культурно-національний рух на Україні в XVI-XVII столітті. / М.Грушевський. – К., 1912.
5. Забужко О.С. Філософія української ідеї: Франківський період. / О.С.Забужко. – К., 1993.
6. Курбас Л. Березіль: Із творчої спадщини. – К., 1988.
7. Стайн Дж. Сучасна драматургія в історії та театральній практиці. У 3-х кн. / Дж. Стайн. – Львів, 2003.
8. Финкельштейн Е. Бомарше. / Е.Финкельштейн. – М., 1957.
9. Корифеї українського театру. Матеріали про діяльність театру корифеїв / упор., вступ Л.О. Волошина. Київ : Мистецтво, 1982. 309 с.
10. Кравченко В., Єременко О. Історія української літератури першої половини XIX століття : навчальний посібник. Запоріжжя : Видавництво Запорізького національного університету, 2008. 224 с.
11. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського : замовчув. інтерпретації, дискус. пробл., спроба нового прочитання : до 225-річчя від дня народж. письм. / ред. О.М. Нахлік. Львів : Олір, 1994. 67 с.
12. Панасенко Т. Іван Котляревський. Харків : Сиція, 2012. 89 с.
13. Пінчук Ю. Микола Іванович Костомаров: 1817-1885 рр. Київ : Наукова думка, 1992. 231 с.